

«St. Olav utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Oppsigelser må være eksp. i hende seinest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 99347. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, er åpen hver dag kl. 10—3. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHOOLD: Tusen år er for Gud som en dag og en dag som tusen år. — Kjenn din religion. — Skapningens lovsang — Herhjemme. — Ignis.

Tusen år er for Gud som en dag og en dag som tusen år. (Preken på 3. søndag etter påske.)

Av mgr. K. KJELSTRUP

«Enno en liten stund, og dere skal ikke se meg lenger, og atter en stund, og dere skal se meg.»

(Søndagens evangelium.)

Dagens evangelium er et utdrag av den gripende, vidunderlige tale Frelseren holdt for sine disipler før den siste nattverd. Han vilde forberede dem på den atskillelse som forestod og trøste dem med håpet om et snarlig gjensyn.

Når Han kaller tidsrommet mellom sin død og oppstandelsen for en «liten stund», forstår vi det. Likeså når han kaller de førti dager mellom oppstandelsen og himmelferden for en «liten stund». Men når også årtusenene mellom hans himmelferd og hans gjenkomst på dommens store dag kalles «liten stund», da må vi nok minnes Skriftens ord om at for Herren er en dag som tusen år og tusen år som en dag.

Det går derfor et pust av vemod gjennom dagens evangelium. Vi minnes om livets forgjengelighet og evighetens alvor:

«Vårt liv er en vandring i korsets tegn og på dødens veg.

Snart hviler vi stille bak gravens hegn både du og jeg.

Om rosen blusser og himlen er blå og livet har jublende fester — — når døden oss kaller, vi alle må gå og lydige følge vår mester.

Ti aldri går døden glipp av sitt rov — — det er livets lov.»

Det er ingen sannhet i historien som trer oss imøte lik denne. «En liten stund» varer livets strålende fester med all sin glans og prakt. En liten stund — — og det er ikke annet tilbake enn en håndfull morknede knokler i støv og aske. «En liten stund» varer trengsel og jammer — og en salig evighet åpner seg i strålende herlighet og jubel.

Jeg minnes kong Herodes Agrippa, apostlenes grusomme, blodtørstige forfølger.

Da utsendingene fra Tyrus og Sidon kom til Kæsarea Filippi for å tryggle ham om ikke å bære nag til de to byer, satte han seg på sin trone, iført en kongekåpe, vevd av sølv- og gulltråd — mesterverk, ja, et eventyr av prakt og skjønnhet. Da solstrålene glitret i den overdådige, juvelbesatte kongekåpe, mens han reiste seg og talte til folket, ble massene henrevet av glansen og ropte:

«Det er en gud som taler til oss og ikke et menneske.» Ikke mange uker etter lå den samme Herodes på dødsleiet under forferdelige pinsler. Hele hans legeme var dekket av byller og et eneste stinkende sår som mark og ormer veltet seg i.

Og jeg minnes et annet bilde historien ruller opp for meg. Det er bildet av Kleopatra, Egyptens navngjette dronning. Hun foretok en ferd til Kilikia for å gjeste den romerske feltherre Antonius. Historien forteller at hennes skip utvendig var dekket med

gullplater, seilene var av kostelig purpur og tauverket av silke. Arene var av sølv, og ble rodd av festlig smykkede unge menn til tonene av fløyter og basuner. På dekket hvilte dronningen selv, som en hedensk gudinne, under en gullbrokades baldakin, omgitt og betjent av unge menn og kvinner i rike, festlige gevanter. Historikerne sier at et praktfullere skuespill har verden aldri sett enn dette strålende eventyrskips ankomst til Kilikia, hvor befolkningen æret den egyptiske dronningen som et guddommelig vesen. — Det gikk bare en «liten stund», for å bruke Frelserens ord, og alt var totalt forandret. Skuffet og fortvilet av sjelekval og vonbrot, søkte Kleopatra døden ved å legge en giftslange ved sitt bryst og hisse den til angrep. Da folk fant henne, var hun død.

Utallige slike eksempler har historien på at bare «en liten stund» skal til, så forvandles gleden til sorg, eller sorgen til glede.

«Alt har sin tid» sier derfor predikeren (3, 4) — «det er tid til å gråte og tid til å le, det er tid til å tie og tid til å tale, det er tid til å klage og tid til å danse.» Men mon ikke disse Skriftens ord gjør det klart for oss at det for hvert menneske er en nådens time her på jorden som det gjelder å nytte — en nådens time — som blir avgjørende for vår evige skjebne? Det er om denne nådens time profeten Jeremias taler når han skriver: «Storke under himmelen kjenner sine faste tider, og turtelduen og svalen og tranen tar tiden i akt når de skal komme, men mitt folk kjenner ikke Herrens lov.» (Jerem. 8, 8.)

Hva det her sies om Israels folk i sin helhet, det gjelder også for hvert enkelt menneske. Vi har alle vår nådens time som det gjelder å nytte før det er for sent. Et blikk på de helliges liv vil vise dette med overveldende klarhet.

Denne nådens time kom for den hellige Margareta fra Cortona, da folk på slottet, der hun levde sitt lettferdige liv, brakte henne budskapet om at hennes elskede lå død ute i skogen, skrekkelig tilredt av de fiender eller landevegsrøvere som hadde myrdet han.

Denne nådens time kom for den hellige Franz fra Assisi da han etter et langt sykeleie, blek og avkref-tet, støttet til en stokk gjorde sin første spasertur, og det blomstrende landskap med en gang forekom han helt forandret, alvorsfullt og dødt, ikke mer smilende som før, når han sammen med unge, overmodige venner dag og natt drog syngende gjennom den lille umbriske bys gater og streder.

Over Margareta kom det med knugende redsel som et nattlig uværs tordenskrall og lynild, men over Franz strøk det mildt og kjærtegnende som et blidt vindpust ved høysommerstider. Og begge ble plutselig klar over hvor tomt og intetsigende det livet var som de hittil hadde ført.

Og du, kjære venn, som kristendommen er mer enn flyktige stemninger og vakre talemåter for, mer enn en helligdagskledning og litt julelyrikk — hvordan opplevde du din store nådetime som lærte deg menneskelivets alvor og nådens nødvendighet ved Kristus og hans hellige katolske Kirke? Var det kanskje i en tung ulykkens time Frelseren trådte deg

nær — en time som bøyde deg sammen i anger og gråt? Eller viste han seg for deg i et lyst liflig sannhetsord som under en preken i Herrens hus eller under lesningen av en bok grep deg med himmelsk fortryllelse? Hva det enn var som brakte deg til å ta det alvorlig med din kristendom og i et oppriktig skriftemål å bli kvitt fortiden — glem aldri din store nådetime, men takk daglig din Gud for den.

Evangelisten Johannes husket enno da han var 90 år gammel tydelig sitt første møte med Jesus. Han minnes til og med at det var nøyaktig kl. 10 om formiddagen, da Jesus ved flodbredden vendte seg om til han og bød han følge med han. Denne tiende time på dagen stod for han i hukommelsen som en lysende aftenstjerne helt til hans dødsstund. Johannes forstod nemlig at dette møtet med Jesus var det store vendepunkt i hans liv — hans besøkelses helige time.

Hvert menneske har altså i sitt liv et slikt øyeblikk at det kan sies om det at evigheten avhenger av det. Når og hvor inntreffer det? Det er og blir en hemmelighet som Gud alene kjenner. Den hellige Augustin sier: «Det var ved den tredje time på den første langfredag at røveren ved Jesu høyre side ble forvandlet til en helgen. Det var på vegen til Damaskus at kristenforfølgeren Saulus ble apostelen Paulus.» Det var i en hage den villedte og dypt falne Augustin fant et stykke pergament med skriftstedet: «Ifør dere den Herre Jesus,» som førte ham til Gud og gjorde ham til helgen.

Når vi i lyset av denne store sannhet om den helige time til Guds nåde ser på vårt eget liv, blir det tre tidspunkter som krever vår oppmerksomhet: Fortiden, nutiden og framtiden.

La oss først se på vår fortid.

Sagaen forteller at da kong Sverre drog over Vossefjellet med sine menn, mistet de vegen i uværet. De mente at det var bare å gå utfor stupene, for det var ingen annen veg. «Jo,» sa kong Sverre, «vi har en veg som vi bruker altfor lite, og det er vegen inne i oss selv». Så knelte hæren ned og bad, og da mennene reiste seg igjen, sier sagaen, var det blitt lysere. Det var kanskje og blitt lysere inne i dem selv.

Hvis vi hver aften gikk vegen inne i oss selv og gransket vår ferd for Guds åsyn før vi gikk til hvile, vilde vi ikke i dødsstunden se tilbake med så stor angst på vår fortid. For denne daglige selvransaking vilde ha lært oss å nytte nådetiden bedre. Denne vilde ha kastet lys over mangt og meget i vårt forhold til Gud. Det er jo nettopp en av de mest vel-signelsesrike ting ved det hellige Skriftemål at det bringer oss til å bruke vegen inne i oss selv, så vi alltid nøye vet hva det især skortet på i vårt kristenliv. Folk som aldri skrifter, lever derfor ofte i et sørgelig selvbedrag, som de først våkner av når evighetens porter åpner seg for dem. Det har mer enn en gang hendt meg at konvertitter som hadde avlagt sitt første skriftemål, livsskriftemålet, sa til meg: «Gud skje takk at jeg endelig har lært meg selv å kjenne, for det har Skriftemålet lært meg. Hvor helt anderledes vilde ikke mitt kristenliv ha artet seg,

Kjenn din religion.

Av A. J. LUTZ. O. P.

XV. Nådens liv.

A. Den helliggjørende nåde.

Den frelse Jesus har fortjent oss ved sitt hellige liv og sitt korsoffer, skildres i de hellige bøker og i den kristne tradisjon under mange vakre bilder. Den er himmelsk lys! «Engang var de mørke, men no er de lys i Herren. Ferdes som lysets barn.» (Ef. 5, 8.)

Den er et felles liv med Kristus: «Jeg er vintreet,

om jeg hadde hatt høve til å skrifte fra min ungdom av.»

Vi må derfor ofte gå denne veg inn i oss selv for å dra nytte av de erfaringer vår fortid kan fortelle om. Med oppriktig anger sier vi da til Gud: «La meg leve enno en liten stund for å gjøre bot for hva jeg har forbrutt og nytte nådetiden bedre enn jeg dessverre hittil har gjort.»

Og hva kan nutiden fortelle oss?

Det er et gammelt visdomsord som sier at vil vi gjøre framskritt i vårt kristenliv, må vi lære å leve «en dag av gangen», idet vi minnes Herrens trøstefulle forjetting. «Som dine dager er, så skal din styrke være.» Fortiden er jo ugjenkallelig forbi. Den må med oppriktig anger gravlegges i Kristi blod. Men nutiden tilhører oss, så den gjelder det å nytte for den er blitt til fortid. Kanskje det er nettopp dette øyeblikk Gud har fastsatt for å gjøre oss sitt siste frelsesbud her på jorden? Dette siste tilbud blir jo det øyeblikk som den store hellige Augustin kaller: «Momentum, ex quo pendet aeternitas» dvs. «Det øyeblikk som evigheten avhenger av». For sikkert er det at Guds forsyn realiserer sine planer til fastsatte tidspunkter. 4000 år måtte den gamle pakts rettferdige vente på den forjettede Messias — men den evige Fader sendte først sin sønn da tidens fylde var kommet. Da Maria ved brylluppet i Kana gjorde sin Sønn oppmerksom på at brudefolket ikke hadde mer vin, svarte han henne: «Min time er enno ikke kommet.» Det var ved den 6. time den samaritanske kvinne møtte Jesus ved brønnen — et møte som skulde få avgjørende betydning ikke bare for hennes liv her på jorden, men for hennes evige frelse. Ved Fåreporten i Jerusalem var det en dam som het Betsaida. Den var omgitt av bueganger, der en skare syke og krøplinger lå og ventet på engelen som til visse tider på dagen steg ned og rørte ved vannet. Den som da først fikk stige ned i dammen ble helbredet. Der var det, som Evangeliet forteller, en syk som hadde ventet i 38 år på det gunstige øyeblikk, men alltid var kommet for sent.

de er grenene, bli i meg så blir jeg i dere» (Johs. 15, 4—8.) De kristne er også lemmer på Kristi legeme og lever ved hans ånd. «For likesom legemet er ett og har mange lemmer, men alle lemmer på legemet er ett legeme, enda de er mange, slik er det også med Kristus. For vi er alle døpt i en Ånd til ett legeme, enten vi er jøder eller hedninger, treller eller frie.» (1. Korinter brev, 12. kap. 12—13.) Den kristne sjel er også Guds tempel: «Om noen elsker meg skal han holde mitt ord og min Fader skal elske ham og vi skal komme til ham og ta bolig hos ham.» (Johs.

Herrens time var enno ikke kommet. Den kom først da Frelseren selv viste seg og sa til ham: «Stå opp, ta din seng og gå.»

Hvem vet om ikke dette øyeblikk er en slik nådens time for deg?

Hvordan skal vi så se på framtiden? Vi skal ikke trekke vekslers på den, men se på den som høyst usikker, for «morgendagen» avhenger likeså lite av meg som «gårsdagen», min dødsdag kan jeg like så lite fastsette som min fødselsdag.

Når og hvor skal min nådetid avsluttes? Jeg aner det ikke. Skal jeg dø plutselig og uten varsko, eller skal jeg få tid til å forberede meg? Skal jeg dø på sotteseng eller ved et ulykkestilfelle? Skal jeg dø no snart, eller skal jeg enno leve atskillige år her på jorden? Gud alene vet det. «En liten stund» er nok til å kullkaste mine mest strålende framtidsplaner.

En gripende skildring av hvordan Gud rår, mens mennesket spår, gir Frelseren oss i liknelsen om den rike mann:

«Det var en rik mann som eide noen marker som bar grøde i overflod. Han overla med seg selv og sa: Hva skal jeg gjøre ettersom jeg ikke har plass til hele avlingen min i ladene? Og han sa: Jeg vet hva jeg vil gjøre. Jeg vil rive mine forrådsbygninger ned og bygge dem større, så jeg får plass til hele avlingen min. Og så vil jeg si til meg selv: No, kjære sjel, har du forråd for mange år. No kan du slå deg til ro. Spis, drikk og vær glad. Men Gud sa til ham: Du dåre. I denne natt skal din sjel kreves av deg. Hvem skal så alt det tilhøre som du har samlet?»

Ja, kunde vi bare tilegne oss det gamle, middelalderske visdomsord: «Arbeid som om om du alltid skulde leve, men lev som om du hver dag skulde dø.» Da vilde den livstid vi enno har igjen, selv om det bare er «en liten stund», bli en rik nådens tid, en verdig forberedelse for evigheten — det lysets og livets land hvor tusen år er som en dag og en dag som tusen år.

Amen.

Skapningens lovsang.

*Tyst! Som en hellig lovsang det går
over de bølgende vande,
svær ifra fjellenes ekko den får,
klinger i løvskogens brusende vår:
Sangen om Skaperens velde!*

*Glimt som jeg fanget en stakket stund
tente en brand i mitt hjerte,
drager og lokker mot sangen min sjel,
spiller på strenge som Skaperen selv
gav oss for sjelen å vinde.*

*Under hver bristende knopp jeg ser,
skjult bak naturrikets ynde,
Ham som med evig skapende kraft
livsspirens under hos alting har vakt,
Gud i sin kjærlighets velde!*

Marie Knudtzon

14, 23.) De kristne er også Guds barn: «alle dem som tok imot ham har han gitt makt til å bli Guds barn.» (Johs. 1. kap. 12.) Således blir vi Jesu brødre: «For dem som han kjente i forvegen, dem har Han også i forvegen bestemt til å bli likedannet med hans Sønnns bilde, så Han skulde bli den førstefødte mellom mange brødre.» (Rom. 8, 29.) Er vi Guds barn i samfunn med Guds sønn, så er vi også «delaktige i den guddommelige natur» (2. Petrus 1, 4.)

Det fins altså i det kristne menneske to liv: Det menneskelige, som vi blir delaktige i ved vår naturlige fødsel, og det guddommelige, som skapes i oss ved vår forening med Kristus. Det første har sitt utspring i vår menneskelige sjel, det annet i en varig og overnaturlig egenskap som setter oss i stand til å bli delaktige i Gud selv. Som mennesker er vi av Adams ætt, som kristne er vi av Guds ætt, «født av Gud». Dette nye liv kalles nådens liv eller det overnaturlige liv, eller den helliggjørende nåde, eller den rettfærdiggjørende nåde.

Nådens liv, fordi det er en uforskyldt gave av Guds evige kjærlighet, overnaturlig fordi intet i vår natur gir oss krav på det. Så genialt og edelt et menneskes medfødte anlegg enn kan være, de vil aldri utvikle seg til et felles liv med Gud slik at vi blir hans barn i likhet med hans evige sønn. Helliggjørende kalles dette liv eller rettfærdiggjørende fordi det utsletter synden og gjør sjelen ren, hellig, rettfærdig. For vi mottar ikke syndsforlatelsen bare på den måten at synden ikke blir oss tilregnet, eller at den bare blir dekket som med et slør, eller at vi bare blir erklært for rettfærdig, nei, synden blir virkelig utslettet ved nåden, likesom mørket sviner bort når solen går opp, eller likesom døden ble overvunnet når Kristus vakte døde til live igjen. Ren og skjønn står altså sjelen for Guds ansikt, når den har fått del i nådens liv. Hvordan kunde sjelen være Guds tempel og samtidig et bosted for synden? Hva har livet felles med døden? «Hva

samfunn er det mellom lys og mørke og hvilken samklang er det mellom Kristus og Belial?» (2. Kor. 6, 14—15.) Vi lever altså i en velsignet bevissthet om at vi virkelig er utfridd fra syndens trelldom. «Han har fridd oss ut av mørkets makt og ført oss over til sin elskede sønns rike, Han som har forløst oss ved sitt blod og gitt oss forlatelse for syndene.» (Kolløseneserbr., 1. kap. 13—14.)

Sant nok at synden enno ikke helt har mistet sin makt over menneskene. Den samme Paulus som så energisk hevder nådens seier over synden, sukker og klager over at synden bor i «kjødet» under form av syndig drift som stadig fremkaller splid og kamp i vårt indre. «Det gode jeg vil gjøre gjør jeg ikke, men det onde som jeg hater gjør jeg.» (Rom. 7, 18.) Mot sier apostelen seg selv? Nei, det er 2 ting i synden, selve syndens vesen, dvs. opprør mot Gud, som gjør oss til Guds fiender, og den uroen som synden fremkalte i den menneskelige natur, den onde begjærighet. Så lenge vi lever på jorden kjenner vi en kamp mellom ånden og kjødet, dvs. mellom sjelen som ved den hellige ånd er dratt til Gud, og kjødet, dvs. det naturlige menneske som av hovmot, sanselighet og egoisme blir drevet til å søke denne verden. Den egentlige synd, det som gjør oss til «vredens barn», er overvunnet ved nåden, all den stund nåden gjør oss til Guds barn, delaktige i den guddommelige natur. Derved mister også det onde begjær en del av sin makt. Vi er ikke lenger syndens treller, Kristus har gjort oss frie og gir oss en overnaturlig livsenergi som setter oss i stand til å seire over det onde begjær. Derfor er vi glade og frimodige, vi vet at nådens makt er sterkere enn syndens makt. «Åndens lov som gjør levende i Kristus Jesus, har frigjort meg fra syndens og dødens lov» (Rom. 8, 2). «Som Guds barn drives vi av Guds ånd» (Rom. 8, 14) og «Ånden kom vår skrøpeligheit til hjelp» (Rom. 8, 26). «For også vi var engang uforstandige, vantroende, villfarende treller under mange slags begjær og lyster, mens vi levde i ondskap og avind, verdige til å hates og i hat til hverandre. Men da Guds vår frelsers godhet og kjærlighet til menneskene ble åpenbaret, frelste han oss, ikke for de rettfærdige gjerningers skyld som vi gjorde, men etter sin miskunn ved gjenfødingsbadet og fornyelsen ved den Hellige Ånd, som han rikelig lot strømme ut over oss ved Jesus Kristus, vår frelser, så vi, rettfærdiggjort ved hans nåde, skulde bli arvinger til det evige liv etter håpet.» (Titus 3, 3—7.) Så eier vi den trøstefulle visshet at «hverken død eller liv, hverken engler eller fyrstemakt eller krefter, hverken det som no er eller det som kommer eller noen makt, hverken det høye eller det dype eller noen annen skapning skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet som er i Kristus Jesus, vår Herre (Rom. 8, 38—39).

Den helliggjørende nåde er menneskets høyeste adel. Vi beundrer store genier og helter, ofte med urett, for ofte nok står deres høye åndelige gaver og viljekraft i syndens tjeneste, og brukes bare til å underkue eller til å føre vill. Men la oss tenke oss et menneske som forbinder den klareste forstand med den sterkeste vilje og det edleste hjertelag, men som

ved frivillig vantro er skilt fra Kristus. Et sådant menneske står uendelig lavere i åndelig verd enn et barn som bæres heim fra døpefonten eller en forbryter som ved et angerfullt skriftemål har fått nådens liv tilbake. «Alle legemer tilsammen og alle ånder til sammen med alt det de frambringer har ikke så meget verd som den minste rørelse av nådens liv, for dette hører en uendelig høyere orden til.» Dette Pascals ord er et ekko av St. Thomas ord: «Nådens liv hos et enkelt menneske er et gode av større verd enn hele verdensaltet.» Men både Thomas og Pascal har lært av Kristus. «Hva gavner det menneske om han vinner hele verden, men tar skade på sin sjel?» (Math. 16, 26.)

På grunn av plassmangel

må dessverre utestå et svar til «Hver fugl synger med sitt nebb».

Hechjemme —

Oslo. St. Olavslaget i Oslo hadde, som reklamert, teateraften søndag 23. april. Som man forstår av tittelen, var det teatergruppen som var i ilden. — Det meste av programmet har gruppen tidligere framført, og det er omtalt i bladet før, så vi skal ikke komme så meget inn på enkeltheter, men litt må vi få lov å si. Når amatører gir seg i kast med å framføre scener av Claudels dramaer, som må sies å være en vanskelig oppgave, og skiller seg fra det på en så tilfredsstillende måte som i dette tilfelle, er det sin honorar verd, og vi takker av et godt hjerte. Etter pater Thorns redegjørelse for første scene, fikk man se «Den ydmyke far» og hans skriftefar franciskanermunken Pecorelli i et så fint samspill, at det grep oss alle. Pave Pius IX's liv var jo en uavlatelig kamp mot forfølgelse og undertrykkelse, som nådde sitt høydepunkt i 1870 da Rom ble fratatt paven, noe som ble sett på med stor misnøye også av den protestantiske verden, og hvorom Henrik Ibsen skrev og beklaget sterkt, at en så fredfylt plass gikk tapt for menneskeheten. (Av pater Thorns redegjørelse.) Deretter kom «Den fullkomne glede» av Fioretti, forresten framført av en ikke-amator, som stadfestet at den fulkomne glede ikke er gods og gull, men en villig lydighet underkastelse av de prøvelser Gud tillater komme over oss. To scener av Claudels drama «Silkeskoen» med «Donna Honoria» og «Don Pelage» i 1. scene og «Donna Prouheze» og «Don Pelage» i 2. scene, bandt publikums interesse fra først til sist. Og alle de opptredende levde sine roller, så hvem som var, best får overlates til enhver smak. Det var sang og deklamasjon og ikke å forglemme musikk, «Prélude, Choral et Fuge» av César Franck, ypperlig framført. — Det var enkelte som nok mente at programmet var noe langt, og litt sammensatt, og det skal vi ikke diskutere. Men etter dette må det sies, at både Teatergruppen og St. Olavslaget er penset inn på et spor som utvilsomt bærer opp og fram om det fortsetter.

Tilskuer.

Sylling. Påske 1944. Høytiden i St. Halvards kapell begynte kl. 10.30, men den vakre påskesalme: «Vær hilset festens skjønne dag.» Pater Leo spilte så en av G. F. Händels skjønneste musikkstykker: «Cantate Domino.» Alteret var pyntet med vårens vakreste blomster og mange lys. I påskens hvite festdrakt kom pater Leo deretter med tre ministranter, Tollef og Ulf Tollefsen og Svenn Ruyter, inn i kapellet og leste den hellige messe. Mange interesserte var også i kirken og alle fulgte med oppmerksomhet den hellige messes vakre seremonier, og bønner som også ble bedt på norsk. Pater Leo holdt en manende tale, især for all norsk ungdom om påskens lære om et evig liv etter døden, en oppstandelse til evig lykke eller evig fortapelse. Den som

Ignis
ORGAN FOR KATOLSK UNGDOM

Katolsk idealisme.

Av pater Leo van Eckeren. O. F. M.

Vi, katolske unge menn og piker, har et ideal. Vårt liv må bli et kunstverk. Men hvorledes? For det første må vi arbeide etter en bestemt plan. Vårt ideal må være klart. Det må stå tydelig for våre øyne. For det annet må vi være livskunstnere. En overfladisk ung mann eller pike skaper aldri et kunstverk. Likevel er vi alle kristne ved Guds nåde. Vi ble det i dåpens hellige sakrament, da vår sjel ble iført den helliggjørende nåde, det overnaturlige liv, delaktig i Guds natur. Gud har lagt en kostbar gave i våre unge suake hender, nemlig vår sjel. Den er skapt i Guds bilde og etter hans liknelse. Den ble utrustet med herlige gaver: tro, håp og kjærlighet. Gud vil at vi forstår hva Han krever av oss. Han vil at vår sjel skal bli et kunstverk. Vi behøver ikke å arbeide på må få. Vår fantasi behøver ikke å føre oss på gale veger. Vi må arbeide etter vårt fullkomne eksempel: Jesus Kristus, gudmennesket. «Vær fullkomne, liksom eders himmelske Fader er fullkommen.» Trekk for trekk må vi bli mer og mer lik Jesus. La oss betrakte og beundre hans godhet og saktmodighet og etterlikne dem. Vi behøver bare å se på Jesus for å vite hvor langt vi er kommet med vårt kunstverk. Hvis vi har valgt Jesus som vårt eksempel behøver vi ikke å bekymre oss for at vårt ideal ikke er tydelig. Jesus er det Lys som opplyser hele verden. Han er vegen. Han er sannheten. Vår største omsorg må altså

lever som kristen skal stå opp med Kristus. Etter messen ble der lyst velsignelse med den eukaristiske oppstandne Kristus over alle dem som var til stede og over hele Sylling. I St. Halvard kapell har vi feiret en uforglemmelig påskefest.

A. R.

Oslo. St. Josefsforeningen feiret søndag den 19. mars sin femtiårige beståen. Jubileet ble åpnet med felleskommunion i St. Olavs kirke hvor samtlige aktive medlemmer gikk til kommunion. Om kvelden fortsatte festligheten med en enkel fest i foreningslokalet, hvor lokalet og festbordet var smakfullt dekorert. Under spisningen vekslet det med taler av foreningens formann, hr. B. Nylund, der i en vel anslått tale gav et resymé av foreningens virke gjennom femti år, og flere holdt muntre og manende taler, deriblant h. h. biskopen. To velfortjente medlemmer, herrene Olaf B. Olafsen og Gotfred Geist ble utnevnt til foreningens æresmedlemmer, under veldig applaus. Hr. Rolf Heier-Sand overrakte St. Josefsforeningen en vakkert utført adresse fra Oslo katolske ynglingeforening. Foreningens håndskrevne avis «Trumf» kom ut med et vakkert utstyr, med smakfulle illustrasjoner, under redaksjon av hr. B. Nylund. Fru Nylund resiterte et anslående dikt og høstet rikelig bifall. Da festen omsider etter en konsert av herrene Østby og Jørgensen, utført på en mesterlig måte, var nådd så langt at kaffen med gode kaker var fortært, gikk deltakerne heim med overbevisningen om å ha deltatt i en hyggelig fest. Referent.

være at vi arbeider etter en bestemt plan. Fordi vi dessuten er nybegynnere i kunsten, må vi søke etter en erfaren fører og følge hans ledelse. Vi må gjerne omgås våre kunstbrødre dvs. våre katolske kamerater, fordi vi alle strever etter det samme mål og kan lære meget av hverandre.

Vår urokkelige livsplan må være et regelmessig katolsk liv i praksis. Vi må hver søndag feire den hellige messe og ofte (dvs. i det minste hver måned) motta de hellige sakramenter. Regelmessighet er meget gagnlig for vår åndelige helse. Vi må ikke besøke kinematografer, selskaper eller steder hvor vår smak kan bli fordervet og vår kunst bli ødelagt. Vi må søke selskap med unge katolske menn og piker som med katolsk idealisme strever etter å bli åndelige kunstnere. Deres iver vil oppmuntre oss til det gode. Slik oppfyller vi St. Pauli ord: «Vi er alle lemmer på Kristi mystiske Legeme.»

Vi må ikke innbille oss at vi kan fullende vårt kunstverk uten sakkyndig hjelp. Derfor må vi søke en erfaren kunstner, en katolsk prest, som selv med hellig alvor over seg i denne himmelske kunst. Spør ham om råd under alle deres vanskeligheter. Vis ham deres kunstverk. Ta med takk imot hans kritikk selv om den av og til kan være skarp. Følg hans råd. Hans øye og hånd er øvet. Hans smak er harmonisk riktig. Vi kan trygt følge ham. — Som unge kunstnere må vi være overbevist om at vi skal møte mange skuffelser. Delvis, og kanskje for den største del, kommer de fra oss selv. Hvor godt vi enn mener det er og blir vi svake mennesker. I dag er vi heldige. I morgen går alt galt. La oss derfor ikke tape motet. Vårt legeme er heller ikke hver dag like friskt. Vi kan bli forkjølet eller syk. Taper vi da motet? Blir vi da sint på oss selv? Nei. Vi gir vårt legeme ro. Vi tar et eller annet lægemiddel og snart er vi friske igjen. Er det da så eiendommelig at vår sjel også har sine «onde dager»? La oss derfor ha tålmodighet med oss selv. Ta et åndelig lægemiddel. Tap aldri motet. La oss ha stor tillit til Guds kjærlighet. Arbeid enfoldig videre med deres kunstverk. Dere vet at enfold er kjennetegnet på det sanne. Det gjelder også for kunsten.

Andre skuffelser kan komme utenfra, fra vår omgivelse, fra våre kamerater. På deres festmøter kan dere som unge katolske idealister holde begeistrede foredrag og taler. Dere mener det så riktig godt. Men det virkelige liv er så realistisk, ofte uten poesi. Menneskene er ikke som de burde være. Alt er så dagligdags, mørkt og trist. Likevel har alle mennesker noe godt. Lyset skinner overalt. La oss derfor holde vårt hode klart. La oss med begge bein stå på jorden. Men la oss gå freidig fram. La oss som Franciskus av Assisi begynne med oss selv hvis vi vil forbedre verden og skape et nytt samfunn. Målbevisst må vi gå inn i livet. Dette liv må bli skjønt og rikt trass i alt. Omstendighetene kan føre med seg medgang eller motgang. Men de må aldri beherske oss. Vi må stå sterke i striden. En gang kommer den dag vi kan hvile. Måtte vår sjel da være et kunstverk skapt med katolsk idealisme, et kunstverk som ved sin skjønnhet fryder Gud og hans hellige engler.

Vi unge katolikker -- og andre.

I de siste numre av «St. Olav» har det vært en utmerket artikkelserie om «Katolsk Kristenliv» — tilegnet våre konvertitter.

Vedkommende som har kommet med den har gjort et godt stykke arbeid. Men den må ikke bare gjelde for konvertitter, men også for de «fødte» katolikker.

Er det noe det så ofte kommer vanskeligheter med, så er det vårt forhold til annerledestroende. Vi alle har vel opplevd kjedeligheter av den grunn. Og det kommer vel også til å bli det i framtiden. Hovedsaken til ubehagelighetene er som oftest fordømmene mot vår hl. kirke, og det vil vel ta en tid førenn de forsvinner helt.

Men, har ikke vi selv ofte skylden i de kjedeligheter som kommer opp i grunnet religionen? Er vi alltid så helt fri for skylden?

Jeg tror vi må være enige i at vi ofte selv har skylden i det. Eksempler kan vi jo ta fra «Katolsk Kristenliv»: «Paradekonvertitten», han som bærer rosenkransen om halsen, (jeg vil legge til: Og som ber den på trikken for alles øyne). Han tar fri i første time på «første fredag», og han faster så alle forarges, skjønt alle er dispensert. Det kan ikke tales uten at andre religioner skal ha et spark, — til en vakker dag foreldre, søstre og kamerater blir så lei alt dette utstillingstøyset, denne åndelige mangel på bluferdighet at de ber Vårherre bevare seg for noen gang å bli katolikk. Eller f. eks. Fanatikkeren. Ja dessverre kan en høre, og ikke så sjelden heller, katolikker som kritiserer den andre kirkes gudstjeneste og liturgi. Eller han som hyller seg inn i mange rare bokstaver, over og under sine brev o. l. som en ikke kan forstå det kvekk av.

Utenom de forskjellige typer av konvertitter som vi finner dem i «Katolsk Kristenliv» kunne vi ta mange andre eksempler. Men det er langt fra ikke bare konvertitter, men også de «fødte» katolikker. Det fins så mye rart med katolikker, hører en ofte protestanter sier. Og hvis det her menes praktiseringen av religionen så kan vedkommende ha mye rett i det. Det er så mange katolikker her i Norge som har lagt til seg wananer og overdrivelser av sin hl. tro. Og ofte er det konvertitter som legger det til seg. Vi katolikker må aldri glemme den hovedoppgave vi har felles med alle kristne: kjærligheten. Dominikanerpateren Finn Thorn holdt til Marimessen (Marias opptakelse i himmelen) en preken som gir det fulle svar på hvordan forholdet skal være mellom de to kirker. Forholdet til våre ikke-katolske, er ikke først og fremst et polemisk spørsmål om rett eller urett. Men forholdet er først og fremst et spørsmål om hvem som har den største kjærlighet til Kristus og til sin neste. Hvis min tro er den mest rettgående katolske tro, men hvis jeg mangler kjærlighet da er jeg intet verd». Det øvrige av paterens preken kan enhver selv lese, ikke bare en, men flere ganger. (Preken er gjengitt i sin helhet i «St. Olav» nr. 33—34, 1943.)

Vi katolikker blir ofte støtt når der rettes angrep mot oss, og ofte blir vi helt hatske, retter motangrep, og det ender med at hovedsaken for begge parter, kjærligheten, forsvinner.

For vårt vedkommende, må vi være så overbærende som mulig. Vi må huske Norge er et protestantisk land, den protestantiske kirke er folkekirke. Vi må ta forholdene som de er. Vi kan ikke utfolde den fulle katolske religionspraksis her som i katolske strøk. Og hvis vi forsøker det, så kan det føre til hån og spott, men la oss da undersøke om feilen ikke kan ligge hos oss selv? For mitt vedkommende har jeg aldri opplevd noen særlige kjedeligheter grunnet min kirke. I de tilfeller der kommer religion på tale, svarer jeg på en sånn måte at vedkommende kan forstå det. Og det er det som det så ofte skorter på. En katolikk som legger ut med alt mulig innen kirken, som en protestant ikke kan forstå, han blir til gjenstand for hån og spott. Også hvis han angriper den andre trosbekjennelse eller han lager det til slik at vi katolikker er en rase eller klikk for seg.

Angående dette kunde mye ha vært rettet på fra vår kirke selv. Hvorfor skal f. eks. i en by, kirke, hospital, skole og prestegård komme kloss innpå hverandre som tilfellet er i de fleste byer, slik at det blir et katolikkervartal eller noe slikt liknende? Hospitalet er et sykehus for de syke, og inntet menighetshus, kirke og prestegård hører sammen, mens skolen og sykehuset kunde ha vært på en helt annen kant.

Enda er ikke det gått opp for de fleste protestanter at den katolske kirke, har engang vært folkekirken her i vårt land. Bruddet i det femtende århundre lir vi alle under begge to. Og det er vår oppgave — det er vi, ungdommen, som har som oppgave å få det lekt igjen. Og her har vi et arbeide som er tungt, svært tungt, men hvis vi begge, både vi og annerledestroende ikke har det største: kjærligheten, kommer vi ingen veg. «Hvis jeg ikke har kjærlighet, da er jeg intet verd». J. K.

Ungdom og alderdom.

Hos to franske diktere som no begynner å bli klassikere, henter vi to bilder av ungdommen. Det første ser slik ut:

«... Jeg gikk framover langs selve havets grense, jeg fulgte en sandstrand mot uendeligheten ... Det er ikke en drøm jeg forteller deg om. Jeg gikk, jeg vet ikke hvor, altfor full av liv, halvt beruset av min ungdom. Luften, vidunderlig sterk og ren, trykket inn mot mitt ansikt og mot mine lemmer, en motstand som jeg ikke kunne ta og føle på, men som jeg måtte vinne over for å gå videre fram. Og denne motstand som stadig på ny ble skjovet mot meg, laget av meg selv for hvert skritt jeg tok, en innbildt helt. Jeg seiret over vinden, jeg var rik på krefter som alltid fornyet seg og som alltid var like store som den usynlige motstanders makt. Nettopp deri ligger ungdommen.»

Et menneske som går mot havvinden og seirer over den med krefter som stadig fornyer seg. Et menneske foran en uendelig horisont, en uendelighet av muligheter. Ja, men så blir en eldre, og så blir kreftene mindre og mulighetenes horisont snevres inn, og i stedet for de skjonne illusjoner kommer den triste virkelighet. Er det ikke så? Iallfall har svært mange mennesker følt det slik. Men den andre dikteren, som er en overbevist katolikk uttaler seg slik:

«Og jeg sier at ungdommen virkelig er illusjonenes

tid. Men det kommer av at den forestiller seg tingene uendelig meget mindre vakre og talrike og verdt vårt begjær enn de er, og for denne illusjon blir vi helbredet med alderen.»

Denne dikteren setter opp et mål som er en katolsk ungdom verdig: Å leve slik at en ikke mister noe av sin ungdommelige friske kjærlighet til livet og til Guds skapning. Å leve slik at tilværelsen åpner seg mer og mer for en jo lenger en lever. Å leve slik at alderdommen ikke blir en lengsel tilbake til ungdommen, men en meget rikere tilværelse enn noen ungdom kan leve.

Anko.

Fra livet i O. K. Y.

I.

Hallo! Oslos katolske ungdom. Hallo!

15. mai er St. Halvards dag. Hvilken norsk helgen egner seg bedre som eksempel og idealet for katolsk ungdom enn ham!

For å hedre ham, og be om hans forbønn for Guds trone, møtes samtlige Oslos mannlige og kvinnelige katolske ungdom til felleskommunion i St. Halvards kirke, søndag 14. mai kl. 8.15.

Nærmere beskjed kommer i neste nr. og spesielt sirkulære. Ro-Sa.

II.

O. K. Y. i retrett.

Det kunde skrives side opp og side ned om de perspektiver som åpner seg og de forhåpninger en med rette kunde stille med hensyn til resultatene av en slik retrett som O.K.Y. holdt for sine medlemmer de første dagene av den stille uke. Likevel skal en bare her innskrenke seg til de helt umiddelbare inntrykk og impulser som var mest i øyefallende.

Egentlig skal jo en retrett være «lukket». Dvs. at deltakerne så lenge retretten varer, fullstendig kobler av og bare vier seg til i kontemplasjon og til å granske sin åndelige habitus. Få full klarhet over skropelighetene, og da i første rekke de man mest er plaget av.

No var det praktisk umulig å gjennomføre en lukket retrett for O.K.Y. De fleste har jo sitt arbeid som må skjøttes, kanskje enda bedre i denne tiden. Likevel gikk vi noen skritt lenger enn tidligere år, da «retretten» kun bestod av 3 foredrag, ett hver dag og med sakramental vel-signelse.

Arets retrettleder begynte med å si at det var ikke han som holdt retrett, det gjorde hver enkelt, men at han bare ledet den.

Programmet for aftenerne var satt opp slik: Kl. 6.30 konferanse. Kl. 7 korsveg i kirken. Kl. 7.30 meditasjon. Kl. 8 aftens med hogtlesning. Kl. 8.30 betraktning. Kl. 9 sakramentandakt og samvittighetsransaking. I disse 3 timer ble det ikke snakket mer enn høgst nødvendig. Dette kunde man kanskje kalle det kritiske punkt, men det ble gjennomført til tilfredshet.

Hva foredragene inneholdt skal vi ikke komme inn på, min konklusjon var den, at vi blir stilt overfor et valg engang i livet. Et valg som krever et konsekvent svar. Ja, eller nei, for eller imot. Ingen avvikelser eller noe som helst kompromis, blir stilt en i utsikt da.

Foredragene, som ble framført med myndig og sikker kraft, trengte så dypt inn i oss, at våre mest personlige og aller mest skjulte skavanker, som vi kanskje nok selv kjente til for, ble stilt i det skarpeste lys, og i et nytt lys. De tilsynelatende små feil ble store og de store overveldende, likesom sett under en lupe. Dermed ble en tvunget til å ta valget

og det rette. Selvsagt ble vi gjort oppmerksom på at ånden nok kan være villig osv., og at en derfor trenger kraft og støtte til å kunne ta alle konsekvenser av det trufne valg og det bare ved bønn og frivillig bot og offer.

Etter i flere dager bare å ha beskjeftiget tankene med sin åndelige tilstand, må man nesten, som en søster sa til meg, ta seg selv i nakken og plasere seg selv midt i hverdagens liv igjen, som i mellomtiden er blitt en så fjernt og smått, men likevel er uomkastelig vår lodd, Adams arv, og unnnværlig for utviklingen av vårt kristenliv, inntil vi engang når dit hvor ingen retrett er nødvendig, nemlig når en er ved målet, evigheten.

Ro-Sa.

III.

O. K. Y.s påskefest.

Påskan setter alltid store krav til ynglingene, og i år har kravene kanskje vært større enn noen sinne før. Først hadde vi den krevende, men uforglemmelige retrett, så den nattlige tilbedelse mellom skjærtorsdag og langfredag, som i år gikk like godt som i fjor. Påskedagen kom så felleskommunionen i 7-messen, som kanskje er toppunktet av påske-arrangementene. Og som en avslutning kom så festen 2. påskedag, som på en vellykket måte avsluttet påsketilstelningene.

Da de ca. 35 deltakere hadde tatt plass ved det festlig dekkede bord, åpnet formannen Rolf Sand, festen med velkomsthilsen, og gikk deretter over til å takke retrettlederen for hans uforglemmelige retrett, og overrakte ham en gave fra foreningen. Så fikk vi da dagens rett, grønnsaklapskausen, båret inn av noen «muller» som hadde vært så vennlige å gjøre tjeneste som serveringsdamer. Man var litt skeptiske da man stakk gaffelen i lapskausen, men for en overraskelse. At grønnsaklapskaus kan være så godt! Men så var det jo også de alltid tjenstvillige St. Josephssøstre som var mestre for den, under ledelse av søster Columbia, som vi hermed retter vår takk til! Ved bordet gikk talene slag i slag. Retrettlederen takket for gaven, og uttalte videre sitt håp om at retretten måtte bære frukt i rikt monn. Direktøren, pastor Sund, talte om vårt liv, og sammenliknet det med et skip på et stormfullt hav. Hs. høgververdighet biskopen som gjorde oss den glede å være til stede, takket ynglingene for deres innsats i påskan. Ved bordet fikk man og avis av under tegnede, og ellers hygget man seg som best, inntil man med beste vilje ikke kunde få ned mer lapskaus! Så ble tuffelet hevet, og man kunde strekke beina. Ved teen leste Sigurd Tønnessen for oss, og som alltid gjorde han stor lykke. Et stort innslag i festen var også hr. Nordheim som spilte noen stykker av Chopin for oss. Etter teen underholdt man seg på beste måte, særlig vakte et par selskapsleiker stor jubel. Den over all måte vellykkede fest ble så ved 23.30-tiden avsluttet med en katolsk ungdomssang. Surre.

Allfred Olav Andersen in memoriam.

Enno en av de mest trofaste ynglingene er gått bort. Vi som kjente ham i de seinere årene vil bevare minnet om ham slik han var. Alltid ved godt mot, med et lyst humør og vel tilfreds, selv om hans relativt korte liv ikke hadde fart helt sporløst, eller hensynfullt fram mot ham. I flere år før sin død var han arbeidsufør allerede, derfor kom han til en gård hvor han bodde hele året. Men så sikkert som påskan kom, kom også Alfred til Oslo for å gjøre sin påskeplikt.

Denne hans trofasthet mot kirke, menighet og Ynglinge-forening har Vår Herre lønnet ham for i rikt monn. Han kom akkurat inn til byen denne påske også. Mottok de hl. sakramenter flere ganger. Deltok i O.K.Y. felleskommunion og fikk være sammen med sine venner på påskefesten, kort sagt, fikk oppleve alt det som han gledet seg til hele året igjennom, før den Allmektige, Herren over liv og død tok ham opp til seg. Vi takker ham for hans gode eksempel,

og hans livs tydelige bevis for at trofasthet mot Kirken alltid blir belønnet.

Begravelsen fant sted på Nordre gravlund etter rekviem-messen i St. Olavs kirke onsdag 19/4. Gravferden som i seg selv var et eksempel på ekte kristen nestekjærlighet, hadde samlet mange trosfeller som vil vise ham den siste ære. Pastor Sund forrettet og ellers var pater Notenboom og pastor Tært også til stede. Og til slutt ønsker vi med Kirken at hans sjel må finne den evige hvile og at det evige lys må skinne for ham, han hvile i fred.

Ro-Sa.

Støtt opp om «St. Olav»

Vårt kjære «St. Olav» er vi alle glade i. Det er det første vi ser etter på den dagen det skal komme, og det er en høytidsstund vær gang det kommer. «St. Olav» blir noe særlig, noe som er helt annerledes enn de øvrige aviser og tidsskrifter vi leser. Vi kan si hva vi vil, «St. Olav» har alltid oppfylt sin oppgave på en helt utmerket måte. Hvert eneste nummer har vært rikt og fyldig. Som enhver kan ønske seg det. Alltid a jour med enhver begivenhet innen vår hl. kirke enten det no er i vårt eget land eller fra det katolske utland. Og stoffet er alltid helt utmerket. «St. Olav» er som en lærebok for oss, på hvordan vi skal være og ikke være. «St. Olav» viser vegen. For oss unge er det no gledelig at også vi får anledning til å utdype våre meninger, i og med at vi har fått vår egen side av «St. Olav». Å no gjelder det, at vi holder på den. Det må ikke bli som det var sist, at vi lot vente på oss, så intet kom inn i ungdomssiden.

Ungdommen må verne om «St. Olav». Hva vil ikke det bli for et tap om «St. Olav» måtte gå inn? At vi aldri mer fikk se det. Det vilde bli et stort, stort tomrom, et sår som ikke vilde la seg lege. Og forat det ikke skal bli slik må vi alle støtte det. De noværende forhold f. eks. gjør at økonomien blir vanskelig for bladet. Her kunde vi tre støttende til. Enhver av landets katolske ungdomsforeninger måtte kunde yde et bestemt beløp av og til til «St. Olav». Abonnenter kan ikke tas imot for øyeblikket, men vi kunde for det gjøre «St. Olav» kjent blant andre. I det minste må da enhver katolikk kjenne til det.

En eneste søndag i hele kirkeåret tilfaller kirkekollekten «St. Olav». Til en eller annen begivenhet, til en ungdommens felleskommunion f. eks. måtte vi få biskopens til-latelse til å holde en ekstraordinær kollekt i alle offentlige kirker til fordel for «St. Olav».

Det er få som har gått så inn for katolsk aksjon som «St. Olav»s redaksjon og personale. Den takk vi — ungdommen — kan gi dem, er at vi støtter «St. Olav» på beste måte. Spesielt da, at vi alle slår ring om det vi har fått: ungdomssiden. La oss gjøre «St. Olav» den glede, at vi ungdommer holder av den, og støtter den på beste måte. La oss vise biskopen at vi kan. Husk at biskopen har tillit til oss, og vi må ikke skuffe ham. Vi ungdommer må være de som skal støtte kirkens sak, og det gjør vi særlig ved å verne om «St. Olav».

J. K.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. Boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo